

CHAMBRE DES REPRÉSENTANTS
DE BELGIQUE

29 juin 2022

PROJET DE LOI

**modifiant l'article 69
des lois sur le Conseil d'État,
coordonnées le 12 janvier 1973**

SOMMAIRE

Pages

Résumé	3
Exposé des motifs.....	4
Avant-projet de loi	8
Analyse d'impact	9
Avis du Conseil d'État	19
Projet de loi	22
Coordination des articles	24

**LE GOUVERNEMENT DEMANDE L'URGENCE CONFORMÉMENT À
L'ARTICLE 51 DU RÈGLEMENT.**

BELGISCHE KAMER VAN
VOLKSVERTEGENWOORDIGERS

29 juni 2022

WETSONTWERP

**tot wijziging van artikel 69
van de wetten op de Raad van State,
gecoördineerd op 12 januari 1973**

INHOUD

Blz.

Samenvatting	3
Memorie van toelichting	4
Voorontwerp van wet.....	8
Impactanalyse	13
Advies van de Raad van State.....	19
Wetsontwerp	22
Coördinatie van de artikelen.....	25

**DE URGENTIEVERKLARING WORDT DOOR DE REGERING GEVRAAGD
OVEREENKOMSTIG ARTIKEL 51 VAN HET RÈGLEMENT.**

07366

<i>Le gouvernement a déposé ce projet de loi le 29 juin 2022.</i>	<i>De regering heeft dit wetsontwerp op 29 juni 2022 ingediend.</i>
<i>Le “bon à tirer” a été reçu à la Chambre le 29 juin 2022.</i>	<i>De “goedkeuring tot drukken” werd op 29 juni 2022 door de Kamer ontvangen.</i>

N-VA	: Nieuw-Vlaamse Alliantie
Ecolo-Groen	: Ecologistes Confédérés pour l'organisation de luttes originales – Groen
PS	: Parti Socialiste
VB	: Vlaams Belang
MR	: Mouvement Réformateur
CD&V	: Christen-Democratisch en Vlaams
PVDA-PTB	: Partij van de Arbeid van België – Parti du Travail de Belgique
Open Vld	: Open Vlaamse liberalen en democraten
Vooruit	: Vooruit
Les Engagés	: Les Engagés
DéFI	: Démocrate Fédéraliste Indépendant
INDEP-ONAFH	: Indépendant – Onafhankelijk

<i>Abréviations dans la numérotation des publications:</i>		<i>Afkorting bij de nummering van de publicaties:</i>	
DOC 55 0000/000	<i>Document de la 55e législature, suivi du numéro de base et numéro de suivi</i>	DOC 55 0000/000	<i>Parlementair document van de 55e zittingsperiode + basisnummer en volgnummer</i>
QRVA	<i>Questions et Réponses écrites</i>	QRVA	<i>Schriftelijke Vragen en Antwoorden</i>
CRIV	<i>Version provisoire du Compte Rendu Intégral</i>	CRIV	<i>Voorlopige versie van het Integraal Verslag</i>
CRABV	<i>Compte Rendu Analytique</i>	CRABV	<i>Beknopt Verslag</i>
CRIV	<i>Compte Rendu Intégral, avec, à gauche, le compte rendu intégral et, à droite, le compte rendu analytique traduit des interventions (avec les annexes)</i>	CRIV	<i>Integraal Verslag, met links het definitieve integraal verslag en rechts het vertaalde beknopt verslag van de toespraken (met de bijlagen)</i>
PLEN	<i>Séance plénière</i>	PLEN	<i>Plenum</i>
COM	<i>Réunion de commission</i>	COM	<i>Commissievergadering</i>
MOT	<i>Motions déposées en conclusion d'interpellations (papier beige)</i>	MOT	<i>Moties tot besluit van interpellaties (beigekleurig papier)</i>

RÉSUMÉ

La réforme du Conseil d'État, annoncé dans l'exposé d'orientation politique et la note de politique générale pour l'année 2022 de la Ministre de l'Intérieur, comprend deux composantes : une composante relative au fond concernant la réforme de la section de législation et de la section du contentieux administratif du Conseil d'État, et une composante relative à l'extension du cadre du personnel des deux sections du Conseil d'État.

Ce projet de loi porte principalement sur la deuxième composante, c'est-à-dire l'extension du cadre du personnel. Cet exercice est urgent compte tenu du temps qu'il faudra pour réaliser l'extension du cadre du personnel.

Le présent projet de loi a ainsi pour objectif de prévoir le fondement légal nécessaire pour l'extension envisagée du cadre du personnel du Conseil d'État. Plus précisément, le présent projet de loi modifie donc l'article 69 des lois coordonnées sur le Conseil d'État, qui fixe la composition chiffrée des différentes sections du Conseil d'État, à savoir le Conseil, l'auditorat, le bureau de coordination et le greffe.

SAMENVATTING

De hervorming van de Raad van State, die werd aangekondigd in de beleidsverklaring en de beleidsnota voor het jaar 2022 van de Minister van Binnenlandse Zaken, behelst twee luiken: een inhoudelijk luik houdende de hervorming van de afdeling Wetgeving en de afdeling Bestuursrechtspraak van de Raad van State en een luik houdende de uitbreiding van het personeelskader van de beide afdelingen van de Raad van State.

Dit wetsontwerp heeft inzonderheid betrekking op het tweede luik, namelijk de uitbreiding van het personeelskader. Dit onderdeel is urgent gezien de tijd die het in beslag neemt om de uitbreiding van het personeelskader te vervolledigen.

Het huidig wetsontwerp heeft zodoende concreet als doelstelling in de noodzakelijke wettelijke basis voor de beoogde uitbreiding van het personeelskader van de Raad van State te voorzien. Concreet wordt middels onderhavig wetsontwerp bijgevolg artikel 69 van de gecoördineerde wetten van de Raad van State gewijzigd, dat de cijfermatige samenstelling van de verscheidene geledingen binnen de Raad van State regelt, i.e. voor wat betreft de Raad, het auditoraat, het coördinatiebureau en de griffie.

EXPOSÉ DES MOTIFS

MESDAMES, MESSIEURS,

EXPOSÉ GÉNÉRAL

L'accord de gouvernement stipulait que les procédures au Conseil d'État seraient évaluées et, si nécessaire, réexaminées afin de raccourcir le temps de traitement et de promouvoir la sécurité juridique, afin d'améliorer le processus législatif et de pouvoir résoudre encore plus rapidement les litiges administratifs.

Cette ambition s'est concrétisée dans l'exposé d'orientation politique de la ministre de l'Intérieur et dans la note de politique générale pour l'année de travail politique 2022:

“Comme annoncé dans l'exposé d'orientation politique, le Conseil d'État joue un rôle important dans la protection juridique de citoyens et d'entreprises contre les pouvoirs publics et il constitue une composante essentielle de l'État de droit. Afin de renforcer et de soutenir davantage le Conseil d'État, les crédits nécessaires ont été prévus, tant en ce qui concerne l'optimisation de l'infrastructure informatique qu'en ce qui concerne l'élargissement du cadre du personnel. En outre, une réforme de la section de législation et de la section du contentieux administratif, plus axée sur le contenu, est également en préparation (p. ex. transformation de la procédure de “laissez-passer” en instrument de gestion ciblé, réforme du double examen, réintroduction de la boucle administrative, etc.). Le renforcement de ces deux piliers conduira à des procédures plus rapides et de meilleure qualité. Cela renforcera la sécurité juridique et permettra aux requérants et aux autorités d'obtenir des précisions plus rapidement, ce qui est bénéfique pour le climat d'investissement.”

Dans un mémorandum du 4 juillet 2019 – adressé à tous les décideurs politiques de ce pays – le Conseil d'État a formulé différentes propositions visant à dispenser des avis de meilleure qualité sur les projets de réglementation ainsi qu'à résoudre plus rapidement les litiges administratifs. La réalisation de ce mémorandum nécessite l'injection d'un budget supplémentaire.

La réforme du Conseil d'État comprend deux composantes: une composante relative au fond concernant la réforme de la section de législation et de la section du contentieux administratif du Conseil d'État, et une composante relative à l'extension du cadre du personnel des deux sections du Conseil d'État.

MEMORIE VAN TOELICHTING

DAMES EN HEREN,

ALGEMENE TOELICHTING

In het regeerakkoord werd opgenomen dat de procedures bij de Raad van State geëvalueerd en desgevallend herbekeken worden om de doorlooptijd te verkorten en de rechtszekerheid te bevorderen, om het wetgevend proces te verbeteren en om bestuursgeschillen nog sneller te kunnen beslechten.

Deze ambitie werd geconcretiseerd in de beleidsverklaring van de minister van Binnenlandse Zaken en de beleidsnota voor het politiek werkjaar 2022:

“Zoals aangekondigd in de beleidsverklaring speelt de Raad van State een belangrijke rol in de rechtsbescherming van burgers en ondernemingen tegen de overheid, en is de Raad van State een essentieel onderdeel van de rechtstaat. Teneinde de Raad van State bijkomend te versterken en ondersteunen werden de nodige kredieten voorzien, zowel voor wat betreft de optimalisering van de IT-infrastructure als voor wat betreft de uitbreiding van het personeelskader. Daarnaast wordt ook een meer inhoudelijke hervorming van de afdeling Wetgeving en de afdeling Bestuursrechtspraak voorbereid (bijvoorbeeld “overlaat”-procedure transformeren naar een gericht beheersinstrument, hervorming dubbel onderzoek, herinvoering bestuurlijke lus, etc.). De versterking van de beide pijlers zal leiden tot snellere en kwaliteitsvolle procedures. Op die manier wordt de rechtszekerheid verhoogd en krijgen verzoekers en overheden sneller duidelijkheid, hetgeen goed is voor het investeringsklimaat.”

Bij memorandum van 4 juli 2019 – gericht aan alle beleidsmakers van dit land – heeft de Raad van State een aantal voorstellen geformuleerd met het oog op een meer kwaliteitsvolle advisering over de ontwerpen van regelgeving alsook een snellere beslechting van bestuursgeschillen. De realisatie van dit memorandum veronderstelt een bijkomende budgettaire injectie.

De hervorming van de Raad van State behelst twee luiken: een inhoudelijk luik houdende de hervorming van de afdeling Wetgeving en de afdeling Bestuursrechtspraak van de Raad van State en een luik houdende de uitbreiding van het personeelskader van de beide afdelingen van de Raad van State.

Ce projet de loi porte principalement sur la deuxième composante, c'est-à-dire l'extension du cadre du personnel. Cet exercice est urgent compte tenu du temps qu'il faudra pour réaliser l'extension du cadre du personnel. En ce qui concerne la première composante, le gouvernement poursuit ses discussions avec, entre autres, le Conseil d'État mais aussi avec d'autres parties prenantes (telles que l'Ordre des avocats en particulier) afin d'élaborer, à court terme, des textes réglementaires relatifs à la réforme de fond des deux sections du Conseil d'État sur la base des propositions et principes énoncés dans la note conceptuelle soumise au Conseil des ministres le 3 juin 2022.

Quant à la composante concernant l'extension du cadre du personnel, les éléments suivants peuvent être expliqués.

Lors du conclave budgétaire d'octobre 2021, il a été décidé, à la demande de la ministre de l'Intérieur, d'augmenter progressivement les crédits pour l'extension du cadre du personnel du Conseil d'État.

Dans le cadre du dossier de la transition énergétique, il a entre autres été décidé de prévoir une extension supplémentaire et substantielle du cadre du personnel du Conseil d'État par rapport à l'extension de cadre déjà acquise susmentionnée.

Sur la base de la note conceptuelle telle qu'approuvée en Conseil des ministres, de la situation budgétaire actuelle susmentionnée, des connaissances acquises et des concertations ultérieures, une proposition concrète a ensuite été élaborée pour étendre le cadre du personnel du Conseil d'État, afin de réaliser enfin les propositions de fond de la réforme du Conseil d'État.

Le présent projet de loi a ainsi pour objectif de prévoir le fondement légal nécessaire pour l'extension envisagée du cadre du personnel du Conseil d'État. Plus précisément, le présent projet de loi modifie donc l'article 69 des lois coordonnées sur le Conseil d'État, qui fixe la composition chiffrée des différentes sections du Conseil d'État, à savoir le Conseil, l'auditorat, le bureau de coordination et le greffe.

Dit wetsontwerp heeft inzonderheid betrekking op het tweede luik, namelijk de uitbreiding van het personeelskader. Dit onderdeel is urgent gezien de tijd die het in beslag neemt om de uitbreiding van het personeelskader te vervolledigen. Voor wat betreft het eerste luik geldt dat de regering de besprekingen met onder andere de Raad van State maar ook met andere stakeholders (zoals in het bijzonder de Ordes van Advocaten) verder zet teneinde op korte termijn regelgevende teksten uit te werken met betrekking tot de inhoudelijke hervorming van de beide afdelingen van de Raad van State op basis van de voorstellen en de uitgangspunten zoals voorgesteld in de conceptnota zoals voorgelegd aan de Ministerraad van 3 juni 2022.

Voor wat betreft het luik houdende de uitbreiding van het personeelskader kan nog het volgende worden toegelicht.

Tijdens het begrotingsconclaaf in oktober 2021 werd, op verzoek van de minister van Binnenlandse Zaken, besloten om de kredieten voor de uitbreiding van het personeelskader van de Raad van State geleidelijk te verhogen.

In het kader van het energietransitiedossier werd o.m. besloten om in een bijkomende, substantiële uitbreiding van het personeelskader van de Raad van State ten opzichte van de voormelde, reeds verworven uitbreiding van het personeelskader te voorzien.

Op basis van de principes uit de conceptnota, de actuele begrotingssituatie, de verworven inzichten en verdere overlegmomenten, werd vervolgens een concreet voorstel opgemaakt tot uitbreiding van het personeelskader van de Raad van State, o.m. teneinde finaal de inhoudelijke voorstellen tot hervorming van de Raad van State te realiseren.

Het huidig wetsontwerp heeft zodoende als doelstelling in de noodzakelijke wettelijke basis voor de beoogde uitbreiding van het personeelskader van de Raad van State te voorzien. Concreet wordt middels onderhavig wetsontwerp bijgevolg artikel 69 van de gecoördineerde wetten van de Raad van State gewijzigd, dat de cijfermatige samenstelling van de verscheidene geledingen binnen de Raad van State regelt, i.e. voor wat betreft de Raad, het auditoraat, het coördinatiebureau en de griffie.

COMMENTAIRES DES ARTICLES

Art. 2

Cet article prévoit que l'article 69 des lois coordonnées sur le Conseil d'État est modifié comme suit:

a) le cadre des membres du Conseil est porté dans sa totalité de 44 à 58 (+ 14) unités, à savoir:

1° un premier président,

2° un président,

3° un minimum de 14 et un maximum de 16 présidents de chambre,

4° 42 conseillers d'État (à réduire d'1 ou 2 unités si, respectivement, un 15° ou un 16° président de chambre est nommé).

L'occupation ou non du maximum de deux mandats d'adjoints supplémentaires de président de chambre par rapport au cadre actuel dépend des besoins du service, et notamment de la question de savoir si la nomination des conseillers d'État rend nécessaire la nomination d'un président de chambre supplémentaire d'un point de vue organisationnel. Ceci est clarifié au point d) de l'article.

b) le cadre des membres de l'auditorat est porté de 80 à 112 (+32) unités, à savoir:

1° un auditeur général

2° un auditeur général adjoint,

3° un minimum de 14 et un maximum de 16 premiers auditeurs chefs de section,

4° 96 auditeurs adjoints, auditeurs et premiers auditeurs (contingent de fonctions) (à réduire d'1 ou 2 unités si, respectivement, un 15° ou 16° premier auditeur chef de section est nommé).

L'occupation ou non du maximum de deux mandats d'adjoints supplémentaires de premiers auditeurs chefs de section par rapport au cadre actuel dépend des besoins du service, et notamment de la question de savoir si la nomination d'auditeurs adjoints rend nécessaire la nomination d'un premier auditeur chef de section supplémentaire sur le plan organisationnel. Cela peut également être nécessaire pour maintenir le parallélisme dans les carrières des conseillers d'État et des auditeurs. Ceci est clarifié au point d) de l'article.

TOELICHTING BIJ DE ARTIKELEN

Art. 2

Dit artikel bepaalt dat artikel 69 van de gecoördineerde wetten op de Raad van State in die zin wordt gewijzigd zodat:

a) het kader van de leden van de Raad in zijn totaliteit van 44 op 58 (+ 14) wordt gebracht, zijnde

1° een eerste voorzitter,

2° een voorzitter,

3° minstens 14 en hoogstens 16 kamervoorzitters,

4° 42 staatsraden (te verminderen met 1 of 2 eenheden indien resp. een 15° of 16° kamervoorzitter wordt aangewezen).

De al dan niet invulling van de t.o.v. het huidig kader maximaal bijkomende 2 adjunct-mandaten van kamervoorzitter is afhankelijk van de dienstnoodwendigheden, met name van de vraag of de benoeming van staatsraden organisatorisch de aanwijzing van een bijkomende kamervoorzitter noodzakelijk maakt. Dit wordt verduidelijkt in punt d) van het artikel.

b) het kader van de leden van het auditoraat van 80 op 112 (+32) wordt gebracht, zijnde:

1° een auditeur-generaal,

2° een adjunct-auditeur-generaal,

3° minstens 14 en hoogstens 16 eerste-auditeurs-afdelingshoofden,

4° 96 adjunct-auditeurs, auditeurs en eerste auditeurs (contingent ambten) (te verminderen met 1 of 2 eenheden indien resp. een 15° of 16° eerste-auditeur-afdelingshoofd wordt aangewezen).

De al dan niet invulling van de t.o.v. het huidig kader maximaal bijkomende 2 adjunct-mandaten van eerste-auditeur-afdelingshoofd is afhankelijk van de dienstnoodwendigheden, met name van de vraag of de benoeming van adjunct-auditeurs organisatorisch de aanwijzing van een bijkomende eerste-auditeur-afdelingshoofd noodzakelijk maakt. Dit kan ook noodzakelijk zijn om het parallelisme in de loopbaan van staatsraad en auditeur te behouden. Dit wordt verduidelijkt in punt d) van het artikel.

c) le nombre de greffiers passe de 25 à 32 (+7) unités.

La ministre de l'Intérieur,

Annelies VERLINDEN

c) het aantal griffiers van 25 op 32 wordt gebracht (+7).

De minister van Binnenlandse Zaken,

Annelies VERLINDEN

AVANT-PROJET DE LOI

Soumis à l'avis du Conseil d'État

Avant-projet de loi modifiant l'article 69
des lois sur le Conseil d'État,
coordonnées le 12 janvier 1973

Article 1er. La présente loi règle une matière visée à l'article 78 de la Constitution.

Art. 2. À l'article 69 des lois sur le Conseil d'État, coordonnées le 12 janvier 1973, remplacé par la loi du 4 août 1996 et modifié en dernier lieu par la loi du 15 septembre 2006, les modifications suivantes sont apportées:

a) au 1°, les nombres "quarante-quatre" et "vingt-huit" sont remplacés respectivement par "cinquante-huit" et "quarante-deux";

b) au 2°, le nombre "soixante-quatre" est remplacé par "nonante-six";

c) au 4°, le nombre "vingt-cinq" est remplacé par "trente-deux";

d) il est inséré un alinéa 2 rédigé comme suit:

"En fonction des nécessités du service:

1° le nombre des présidents de chambre peut être augmenté d'une ou deux unités. Dans ce cas, le nombre des conseillers d'État est diminué d'autant;

2° le nombre des premiers auditeurs chefs de section peut être augmenté d'une ou deux unités. Dans ce cas, le nombre des premiers auditeurs, auditeurs ou auditeurs adjoints est diminué d'autant."

VOORONTWERP VAN WET

Onderworpen aan het advies van de Raad van State

Voorontwerp van wet tot wijziging van artikel 69 van
de wetten op de Raad van State,
gecoördineerd op 12 januari 1973

Artikel 1. Deze wet regelt een aangelegenheid als bedoeld in artikel 78 van de Grondwet.

Art. 2. In artikel 69 van de wetten op de Raad van State, gecoördineerd op 12 januari 1973, vervangen bij de wet van 4 augustus 1996 en laatst gewijzigd bij de wet van 15 september 2006, worden de volgende wijzigingen aangebracht:

a) in 1° worden de woorden "vierenveertig" en "achtentwintig" respectievelijk vervangen door de woorden "achtenvijftig" en "tweeënveertig";

b) in 2° wordt het woord "vierenzestig" vervangen door het woord "zesennegentig";

c) in 4° wordt het woord "vijfentwintig" vervangen door het woord "tweeëndertig";

d) er wordt een lid toegevoegd, luidende:

"Afhankelijk van de dienstnoodwendigheden kan:

1° het aantal kamervoorzitters verhoogd worden met een of twee eenheden. In dat geval wordt het aantal staatsraden met hetzelfde aantal verminderd;

2° het aantal eerste auditeur-afdelingshoofden verhoogd worden met een of twee eenheden. In dat geval wordt het aantal eerste auditeurs, auditeurs of adjunct-auditeurs met hetzelfde aantal verminderd."

Analyse d'impact intégrée

Fiche signalétique

A. Auteur

Membre du Gouvernement compétent

Annelies Verlinden

Ministre de l'Intérieur, des Réformes institutionnelles et du Renouveau démocratique

Contact cellule stratégique

Nom : Evelien De Raeymaecker

E-mail : evelien.deraeymaecker@ibz.fgov.be

Téléphone : 0479295935

Administration

SPF Intérieur - Service de coordination et d'appui – Service juridique

Contact administration

Nom : Hrisanti Prasman

E-mail : Hrisanti.Prasman@ibz.be

Téléphone : 02/488 12 36

B. Projet

Titre de la réglementation

Avant-projet de loi modifiant l'article 69 des lois sur le Conseil d'État, coordonnées le 12 janvier 1973

Description succincte du projet de réglementation en mentionnant l'origine réglementaire (traités, directive, accord de coopération, actualité, ...), les objectifs poursuivis et la mise en œuvre.

Cet avant-projet de loi porte sur l'extension du cadre du personnel auprès le Conseil d'État et fait partie de la réforme générale et du renforcement du Conseil d'État.

Analyses d'impact déjà réalisées :

Oui Non

C. Consultations sur le projet de réglementation

Consultation obligatoire, facultative ou informelle

L'avis de l'Inspecteur des Finances; l'accord de la Secrétaire de l'Etat au Budget; l'avis de la section législation du Conseil d'Etat; la consultation avec le Conseil d'État et les Ordres des Avocats, la consultation de la FEGC et la FEB.

D. Sources utilisées pour effectuer l'analyse d'impact

Statistiques, documents, institutions et personnes de référence

/

Avant-projet de loi modifiant l'article 69 des lois sur le Conseil d'État, coordonnées le 12 janvier 1973 - (v3) - 24/05/2022
13:09

Quel est l'impact du projet de réglementation sur ces 21 thèmes ?

1. Lutte contre la pauvreté

Impact positif Impact négatif | Pas d'impact

2. Égalité des chances et cohésion sociale

Impact positif Impact négatif | Pas d'impact

Expliquez

Le Conseil d'État joue un rôle important dans la protection juridique de citoyens et d'entreprises contre les pouvoirs publics et il constitue une composante essentielle de l'État de droit. Cet avant-projet de loi renforcera et soutiendra davantage le Conseil d'État par l'extension du cadre du personnel.

3. Égalité des femmes et des hommes

1. Quelles personnes sont (directement et indirectement) concernées par le projet et quelle est la composition sexuée de ce(s) groupe(s) de personnes ?

Des personnes sont concernées. | Aucune personne n'est concernée.

Décrivez et indiquez le % femmes-hommes :

Le projet s'applique à tous les citoyens.

2. Identifiez les éventuelles différences entre la situation respective des femmes et des hommes dans la matière relative au projet de réglementation.

Tous les citoyens sont concernés, sans distinction.

S'il existe des différences, cochez cette case.

4. Santé

Impact positif Impact négatif | Pas d'impact

5. Emploi

Impact positif Impact négatif | Pas d'impact

Expliquez

Après que cette extension substantielle du cadre du personnel aura été consacrée sur le plan légal, le Conseil d'État pourra remplir effectivement ce cadre du personnel et donc recruter beaucoup de nouvelles personnes (en particulier, des conseillers d'État, auditeurs et greffiers).

6. Modes de consommation et production

Impact positif Impact négatif | Pas d'impact

7. Développement économique

Impact positif Impact négatif | Pas d'impact

Expliquez

Voire l'explication supra sous "emploi".

8. Investissements

Avant-projet de loi modifiant l'article 69 des lois sur le Conseil d'État, coordonnées le 12 janvier 1973 - (v3) - 24/05/2022
13:09

Impact positif Impact négatif | Pas d'impact

Expliquez

Voire l'explication supra sous "emploi". L'élargissement du cadre du personnel et la réforme de fond envisagée réduiront considérablement le délai de traitement des procédures devant le Conseil d'État (délai envisagé de 18 mois pour une procédure d'annulation). Cela bénéficiera à la politique d'investissement, car les parties publiques et privées obtiendront plus rapidement la clarté sur la faisabilité et la légalité des projets.

9. Recherche et développement

Impact positif Impact négatif | Pas d'impact

Expliquez

Les nouvelles recrues contribueront à l'activité consultative du Conseil d'État et au traitement des litiges administratifs, ce qui signifie qu'elles pourront également apporter une contribution positive à la poursuite des recherches et des développements dans le cadre de cette activité consultative et du traitement des litiges.

10. PME

1. Quelles entreprises sont directement et indirectement concernées ?

Des entreprises (dont des PME) sont concernées. | Aucune entreprise n'est concernée.

Détaillez le(s) secteur(s), le nombre d'entreprises, le % de PME (

Toutes les entreprises peuvent être concernées.

2. Identifiez les impacts positifs et négatifs du projet sur les PME.

N.B. les impacts sur les charges administratives doivent être détaillés au thème 11

La réforme et le renforcement du Conseil d'État visent à d'offrir une sécurité juridique suffisante aux particuliers et aux entreprises en matière de décisions administratives et conduiront à des procédures plus rapides et de meilleure qualité. Cela renforcera la sécurité juridique et permettra aux requérants et aux autorités d'obtenir des précisions plus rapidement, ce qui est bénéfique pour le climat d'investissement.

Il y a des impacts négatifs.

11. Charges administratives

| Des entreprises/citoyens sont concernés. Les entreprises/citoyens ne sont pas concernés.

12. Énergie

Impact positif Impact négatif | Pas d'impact

Expliquez

Voire l'explication supra sous "investissements". Il y aura une clarté plus rapide et une plus grande sécurité juridique concernant les projets d'investissements dans le domaine de l'énergie et les projets de transition énergétique.

13. Mobilité

Impact positif Impact négatif | Pas d'impact

Expliquez

Voire l'explication supra sous "investissements". Il y aura une clarté plus rapide et une plus grande sécurité juridique concernant les projets d'investissements dans le domaine de la mobilité.

Avant-projet de loi modifiant l'article 69 des lois sur le Conseil d'État, coordonnées le 12 janvier 1973 - (v3) - 24/05/2022
13:09

14. Alimentation

Impact positif Impact négatif | Pas d'impact

15. Changements climatiques

Impact positif Impact négatif | Pas d'impact

Expliquez

Voire l'explication supra sous "énergie".

16. Ressources naturelles

Impact positif Impact négatif | Pas d'impact

Expliquez

Voire l'explication supra sous "énergie".

17. Air intérieur et extérieur

Impact positif Impact négatif | Pas d'impact

18. Biodiversité

Impact positif Impact négatif | Pas d'impact

19. Nuisances

Impact positif Impact négatif | Pas d'impact

20. Autorités publiques

Impact positif Impact négatif | Pas d'impact

Expliquez

Voire l'explication supra sous "PME" et "investissements".

21. Cohérence des politiques en faveur du développement

1. Identifiez les éventuels impacts directs et indirects du projet sur les pays en développement dans les domaines suivants : sécurité alimentaire, santé et accès aux médicaments, travail décent, commerce local et international, revenus et mobilisations de ressources domestiques (taxation), mobilité des personnes, environnement et changements climatiques (mécanismes de développement propre), paix et sécurité.

Impact sur les pays en développement. | Pas d'impact sur les pays en développement.

Expliquez pourquoi :

/

Regelgevingsimpactanalyse

RIA-AiR

- :: Vul het formulier bij voorkeur online in ria-air.fed.be
- :: Contacteer de helpdesk indien nodig ria-air@premier.fed.be
- :: Raadpleeg de handleiding, de FAQ, enz. www.verenvoudiging.be

Beschrijvende fiche

Auteur .a.

Bevoegd regeringslid	Annelies Verlinden Minister van Binnenlandse Zaken, Institutionele Hervormingen en Democratische Vernieuwing
Contactpersoon beleidscel (Naam, E-mail, Tel. Nr.)	Evelien De Raeymaecker evelien.deraeymaecker@verlinden.belgium.be 0479295935
Overheidsdienst	FOD Binnenlandse Zaken - Coördinatie- en ondersteuningsdienst Juridische dienst
Contactpersoon overheidsdienst (Naam, E-mail, Tel. Nr.)	Hrisanti Prasman Hrisanti.Prasman@ibz.be 02/488 12 36

Ontwerp .b.

Titel van het ontwerp van regelgeving	Voorontwerp van wet tot wijziging van artikel 69 van de wetten op de Raad van State, gecoördineerd op 12 januari 1973
Korte beschrijving van het ontwerp van regelgeving met vermelding van de oorsprong (verdrag, richtlijn, samenwerkingsakkoord, actualiteit, ...), de beoogde doelen van uitvoering.	Dit voorontwerp van wet heeft betrekking op de uitbreiding van het personeelskader bij de Raad van State, en kadert in de algemene hervorming en versterking van de Raad van State.
Impactanalyses reeds uitgevoerd	☐ Ja Indien ja, gelieve een kopie bij te voegen of de referentie van het document te vermelden: __ ☒ Nee

Raadpleging over het ontwerp van regelgeving .c.

Verplichte, facultatieve of informele raadplegingen:	Het advies van de Inspecteur van Financiën en het akkoord van de Staatssecretaris voor Begroting, het advies van de afdeling Wetgeving van de Raad van State, overleg met de Raad van State en de Ordes van Advocaten, overleg met de FABA en de VBO.
--	---

Bronnen gebruikt om de impactanalyse uit te voeren .d.

Statistieken, referentiedocumenten, organisaties en contactpersonen:	/ _
--	-----

Datum van beëindiging van de impactanalyse .e.

Welke impact heeft het ontwerp van regelgeving op deze 21 thema's?

Een ontwerp van regelgeving zal meestal slechts impact hebben op enkele thema's.

Een niet-exhaustieve lijst van trefwoorden is gegeven om de inschatting van elk thema te vergemakkelijken.

Indien er een **positieve en/of negatieve impact** is, leg deze uit (gebruik indien nodig trefwoorden) en vermeld welke maatregelen worden genomen om de eventuele negatieve effecten te verlichten/te compenseren.

Voor de thema's **3, 10, 11** en **21**, worden meer gedetailleerde vragen gesteld.

Raadpleeg de [handleiding](#) of contacteer de helpdesk ria-air@premier.fed.be indien u vragen heeft.

Kansarmoedebestrijding .1.

Menswaardig minimuminkomen, toegang tot kwaliteitsvolle diensten, schuldenoverlast, risico op armoede of sociale uitsluiting (ook bij minderjarigen), ongeletterdheid, digitale kloof.

Positieve impact

Negatieve impact

Leg uit.

Geen impact

--

Gelijke Kansen en sociale cohesie .2.

Non-discriminatie, gelijke behandeling, toegang tot goederen en diensten, toegang tot informatie, tot onderwijs en tot opleiding, loonkloof, effectiviteit van burgerlijke, politieke en sociale rechten (in het bijzonder voor kwetsbare bevolkingsgroepen, kinderen, ouderen, personen met een handicap en minderheden).

Positieve impact

Negatieve impact

Leg uit.

Geen impact

De Raad van State speelt een belangrijke rol in de rechtsbescherming van burgers en ondernemingen tegen de overheid, en is een essentieel onderdeel van de rechtstaat. Dit voorontwerp van wet zal de Raad van State bijkomend versterken en ondersteunen door te voorzien in een uitbreiding van het personeelskader.

Gelijkheid van vrouwen en mannen .3.

Toegang van vrouwen en mannen tot bestaansmiddelen: inkomen, werk, verantwoordelijkheden, gezondheid/zorg/welzijn, veiligheid, opleiding/kennis/vorming, mobiliteit, tijd, vrije tijd, etc.

Uitoefening door vrouwen en mannen van hun fundamentele rechten: burgerlijke, sociale en politieke rechten.

1. Op welke personen heeft het ontwerp (rechtstreeks of onrechtstreeks) een impact en wat is de naar geslacht uitgesplitste samenstelling van deze groep(en) van personen?

Indien geen enkele persoon betrokken is, leg uit waarom.

[Het ontwerp is op alle burgers van toepassing.](#)

Indien er personen betrokken zijn, beantwoord dan vraag 2.

2. Identificeer de eventuele verschillen in de respectieve situatie van vrouwen en mannen binnen de materie waarop het ontwerp van regelgeving betrekking heeft.

[Alle burgers zijn betrokken, zonder onderscheid.](#)

Indien er verschillen zijn, beantwoord dan vragen 3 en 4.

3. Beperken bepaalde van deze verschillen de toegang tot bestaansmiddelen of de uitoefening van fundamentele rechten van vrouwen of mannen (problematische verschillen)? [J/N] > Leg uit

--

4. Identificeer de positieve en negatieve impact van het ontwerp op de gelijkheid van vrouwen en mannen, rekening houdend met de voorgaande antwoorden?

--

Indien er een negatieve impact is, beantwoord dan vraag 5.

5. Welke maatregelen worden genomen om de negatieve impact te verlichten / te compenseren?

--

Gezondheid .4.

Toegang tot kwaliteitsvolle gezondheidszorg, efficiëntie van het zorgaanbod, levensverwachting in goede gezondheid, behandelingen van chronische ziekten (bloedvatenziekten, kankers, diabetes en chronische ademhalingsziekten), gezondheidsdeterminanten (sociaaleconomisch niveau, voeding, verontreiniging), levenskwaliteit.

 Positieve impact Negatieve impact

Leg uit.

 Geen impact

--

Werkgelegenheid .5.

Toegang tot de arbeidsmarkt, kwaliteitsvolle banen, werkloosheid, zwartwerk, arbeids- en ontslagomstandigheden, loopbaan, arbeidstijd, welzijn op het werk, arbeidsongevallen, beroepsziekten, evenwicht privé- en beroepsleven, gepaste verloning, mogelijkheid tot beroepsopleiding, collectieve arbeidsverhoudingen.

 Positieve impact Negatieve impact

Leg uit.

 Geen impact

Na de wettelijke verankering van deze substantiële uitbreiding van het personeelskader, zal de Raad van State dit personeelskader effectief kunnen invullen en derhalve veel nieuwe personeelsleden (in het bijzonder staatsraden, auditeurs en griffiers) kunnen aanwerven.

Consumptie- en productiepatronen .6.

Prijstabiliteit of -voorzienbaarheid, inlichting en bescherming van de consumenten, doeltreffend gebruik van hulpbronnen, evaluatie en integratie van (sociale- en milieu-) externaliteiten gedurende de hele levenscyclus van de producten en diensten, beheerpatronen van organisaties.

 Positieve impact Negatieve impact

Leg uit.

 Geen impact**Economische ontwikkeling .7.**

Oprichting van bedrijven, productie van goederen en diensten, arbeidsproductiviteit en productiviteit van hulpbronnen/grondstoffen, competitiviteitsfactoren, toegang tot de markt en tot het beroep, markttransparantie, toegang tot overheidsopdrachten, internationale handels- en financiële relaties, balans import/export, ondergrondse economie, bevoorradingszekerheid van zowel energiebronnen als minerale en organische hulpbronnen.

 Positieve impact Negatieve impact

Leg uit.

 Geen impact

Zie de hogere toelichting onder "werkgelegenheid".

Investeringen .8.

Investeringen in fysiek (machines, voertuigen, infrastructuur), technologisch, intellectueel (software, onderzoek en ontwikkeling) en menselijk kapitaal, nettoinvesteringcijfer in procent van het bbp.

 Positieve impact Negatieve impact

Leg uit.

 Geen impact

Zie de hogere toelichting onder "werkgelegenheid". Middels de uitbreiding van het personeelskader en de beoogde inhoudelijke hervorming zal de doorlooptijd van procedures bij de Raad van State substantieel verlagen (beoogde doorlooptijd van maximaal 18 maanden voor een annulatieprocedure). Dit zal het investeringsbeleid ten goede komen aangezien zowel de publieke partijen als de private partijen sneller duidelijkheid zullen verkrijgen over de haalbaarheid en wettigheid van projecten.

Onderzoek en ontwikkeling .9.

Mogelijkheden betreffende onderzoek en ontwikkeling, innovatie door de invoering en de verspreiding van nieuwe productiemethodes, nieuwe ondernemingspraktijken of nieuwe producten en diensten, onderzoeks- en ontwikkelingsuitgaven.

 Positieve impact Negatieve impact

Leg uit.

 Geen impact

De nieuw aan te werven personeelsleden zullen bijdragen aan de adviesverlening en het beslechten van bestuursgeschillen door de Raad van State, waardoor zij eveneens positief kunnen bijdragen aan verder onderzoek en ontwikkelingen binnen deze adviesverlening en geschillenbeslechting.

Kmo's .10.

Impact op de ontwikkeling van de kmo's.

1. Welke ondernemingen zijn rechtstreeks of onrechtstreeks betrokken?

Beschrijf de sector(en), het aantal ondernemingen, het % kmo's (< 50 werknemers), waaronder het % micro-ondernemingen (< 10 werknemers).

Indien geen enkele onderneming betrokken is, leg uit waarom.

Alle ondernemingen kunnen worden betrokken. --

↓ Indien er kmo's betrokken zijn, beantwoord dan vraag 2.

2. Identificeer de positieve en negatieve impact van het ontwerp op de kmo's.

N.B. De impact op de administratieve lasten moet bij thema 11 gedetailleerd worden.

De hervorming en versterking van de Raad van State beogen particulieren en bedrijven afdoende rechtszekerheid te bieden met betrekking tot administratieve beslissingen en zullen leiden tot snellere en kwaliteitsvolle procedures. Op die manier wordt de rechtszekerheid verhoogd en krijgen verzoekers en overheden sneller duidelijkheid, hetgeen goed is voor het investeringsklimaat.

↓ Indien er een negatieve impact is, beantwoord dan vragen 3 tot 5.

3. Is deze impact verhoudingsgewijs zwaarder voor de kmo's dan voor de grote ondernemingen? [J/N] > Leg uit

--

4. Staat deze impact in verhouding tot het beoogde doel? [J/N] > Leg uit

--

5. Welke maatregelen worden genomen om deze negatieve impact te verlichten / te compenseren?

--

Administratieve lasten .11.

Verlaging van de formaliteiten en administratieve verplichtingen die direct of indirect verbonden zijn met de uitvoering, de naleving en/of de instandhouding van een recht, een verbod of een verplichting.

↓ Indien burgers (zie thema 3) en/of ondernemingen (zie thema 10) betrokken zijn, beantwoord dan volgende vragen.

1. Identificeer, per betrokken doelgroep, de nodige formaliteiten en verplichtingen voor de toepassing van de regelgeving. Indien er geen enkele formaliteiten of verplichtingen zijn, leg uit waarom.

a. __huidige regelgeving*

b. __ontwerp van regelgeving**

↓ Indien er formaliteiten en/of verplichtingen zijn in de huidige* regelgeving, beantwoord dan vragen 2a tot 4a.

↓ Indien er formaliteiten en/of verplichtingen zijn in het ontwerp van regelgeving**, beantwoord dan vragen 2b tot 4b.

2. Welke documenten en informatie moet elke betrokken doelgroep verschaffen?

a. __*

b. __**

3. Hoe worden deze documenten en informatie, per betrokken doelgroep, ingezameld?

a. __*

b. __**

4. Welke is de periodiciteit van de formaliteiten en verplichtingen, per betrokken doelgroep?

a. __*

b. __**

5. Welke maatregelen worden genomen om de eventuele negatieve impact te verlichten / te compenseren?
 --

Energie .12.

Energemix (koolstofarm, hernieuwbaar, fossiel), gebruik van biomassa (hout, biobrandstoffen), energie-efficiëntie, energieverbruik van de industrie, de dienstensector, de transportsector en de huishoudens, bevoorradingszekerheid, toegang tot energiediensten en -goederen.

Positieve impact
  Negatieve impact
  Leg uit.
  Geen impact

Zie toelichting bij investeringen. Er zal sneller duidelijkheid en meer rechtszekerheid komen over investeringsprojecten inzake energie en energietransitieprojecten.

Mobiliteit .13.

Transportvolume (aantal afgelegde kilometers en aantal voertuigen), aanbod van gemeenschappelijk personenvervoer, aanbod van wegen, sporen en zee- en binnenvaart voor goederenvervoer, verdeling van de vervoerswijzen (modal shift), veiligheid, verkeersdichtheid.

Positieve impact
  Negatieve impact
  Leg uit.
  Geen impact

Zie toelichting bij investeringen. Er zal sneller duidelijkheid en meer rechtszekerheid komen over investeringsprojecten inzake mobiliteit.

Voeding .14.

Toegang tot veilige voeding (kwaliteitscontrole), gezonde en voedzame voeding, verspilling, eerlijke handel.

Positieve impact
  Negatieve impact
  Leg uit.
  Geen impact

--

Klimaatverandering .15.

Uitstoot van broeikasgassen, aanpassingsvermogen aan de gevolgen van de klimaatverandering, veerkracht, energie overgang, hernieuwbare energiebronnen, rationeel energiegebruik, energie-efficiëntie, energieprestaties van gebouwen, winnen van koolstof.

Positieve impact
  Negatieve impact
  Leg uit.
  Geen impact

Zie de hogere toelichting bij "energie".

Natuurlijke hulpbronnen .16.

Efficiënt beheer van de hulpbronnen, recyclage, hergebruik, waterkwaliteit en -consumptie (oppervlakte- en grondwater, zeeën en oceanen), bodemkwaliteit en -gebruik (verontreiniging, organisch stofgehalte, erosie, drooglegging, overstromingen, verdichting, fragmentatie), ontbossing.

Positieve impact
  Negatieve impact
  Leg uit.
  Geen impact

Zie de hogere toelichting bij "energie".

Buiten- en binnenlucht .17.

Lucht kwaliteit (met inbegrip van de binnenlucht), uitstoot van verontreinigende stoffen (chemische of biologische agentia: methaan, koolwaterstoffen, oplosmiddelen, SOX, NOX, NH3), fijn stof.

Positieve impact
  Negatieve impact
  Leg uit.
  Geen impact

--

Biodiversiteit .18.

Graad van biodiversiteit, stand van de ecosystemen (herstelling, behoud, valorisatie, beschermde zones), verandering en fragmentatie van de habitatten, biotechnologieën, uitvindingsoctrooien in het domein van de biologie, gebruik van genetische hulpbronnen, diensten die de

ecosystemen leveren (water- en luchtzuivering, enz.), gedomesticeerde of gecultiveerde soorten, invasieve uitheemse soorten, bedreigde soorten.

Positieve impact   Negatieve impact   ↓ Leg uit.   Geen impact

--

Hinder .19.

Geluids-, geur- of visuele hinder, trillingen, ioniserende, niet-ioniserende en elektromagnetische stralingen, lichtoverlast.

Positieve impact   Negatieve impact   ↓ Leg uit.   Geen impact

--

Overheid .20.

Democratische werking van de organen voor overleg en beraadslaging, dienstverlening aan gebruikers, klachten, beroep, protestbewegingen, wijze van uitvoering, overheidsinvesteringen.

Positieve impact   Negatieve impact   ↓ Leg uit.   Geen impact

[Zie de hogere toelichting onder "PME" en "investeringen".](#)

Beleidscoherentie ten gunste van ontwikkeling .21.

Inachtneming van de onbedoelde neveneffecten van de Belgische beleidsmaatregelen op de belangen van de ontwikkelingslanden.

1. Identificeer de eventuele rechtstreekse of onrechtstreekse impact van het ontwerp op de ontwikkelingslanden op het vlak van:

- o voedselveiligheid
- o gezondheid en toegang tot geneesmiddelen
- o waardig werk
- o lokale en internationale handel
- o inkomens en mobilisering van lokale middelen (taxatie)
- o mobiliteit van personen
- o leefmilieu en klimaatverandering (mechanismen voor schone ontwikkeling)
- o vrede en veiligheid

Indien er geen enkel ontwikkelingsland betrokken is, leg uit waarom.

/

↓ Indien er een positieve en/of negatieve impact is, beantwoord dan vraag 2.

2. Verduidelijk de impact per regionale groepen of economische categorieën (eventueel landen olijsten). Zie bijlage

--

↓ Indien er een negatieve impact is, beantwoord dan vraag 3.

3. Welke maatregelen worden genomen om de negatieve impact te verlichten / te compenseren?

--

**AVIS N° 71.663/AG
du 20 JUIN 2022**

Le 8 juin 2022, le Conseil d'État, section de législation, a été invité par la ministre de l'Intérieur, des Réformes institutionnelles et du Renouveau démocratique à communiquer un avis, dans un délai de cinq jours ouvrables prorogé à huit jours ouvrables, sur un avant-projet de loi 'modifiant l'article 69 des lois sur le Conseil d'État, coordonnées le 12 janvier 1973'.

L'avant-projet a été examiné par l'assemblée générale le 14 juin 2022. L'assemblée générale était composée de Marnix VAN DAMME, président de chambre, président, Pierre VANDERNOOT, Martine BAGUET et Wilfried VAN VAERENBERGH, présidents de chambre, Jeroen VAN NIEUWENHOVE, Luc CAMBIER, Bernard BLERO, Wouter PAS, Koen MUYLLE, Patrick RONVAUX, Christine HOREVOETS et Inge VOS, conseillers d'État, et Gregory DELANNAY, greffier en chef.

Les rapports ont été présentés par Xavier DELGRANGE et Brecht STEEN, premiers auditeurs chefs de section.

La concordance entre la version française et la version néerlandaise a été vérifiée sous le contrôle de Pierre VANDERNOOT.

L'avis, dont le texte suit, a été donné le 20 juin 2022.

*

Suivant l'article 84, § 1er, alinéa 1er, 3°, des lois 'sur le Conseil d'État', coordonnées le 12 janvier 1973, la demande d'avis doit spécialement indiquer les motifs qui en justifient le caractère urgent.

La lettre s'exprime en ces termes:

"De hoogdringendheid van deze aanvraag wordt gemotiveerd als volgt. Er geldt dat middels het wetsontwerp wordt beoogd een substantiële uitbreiding van het personeelskader van de Raad van State te realiseren. Dit is absoluut en urgent noodzakelijk aangezien onder meer middels deze uitbreiding de doorlooptijd van procedures bij de afdeling Bestuursrechtspraak danig zal kunnen worden ingekort hetgeen de rechtszekerheid en de rechtsbescherming voor private partijen en overheden ten goede zal komen aangezien zij sneller over een definitieve uitspraak in een zaak zullen beschikken. Dit geldt des te meer aangezien een aantal urgente dossiers in het kader van het openbaar belang, zoals bv. dossiers in het kader van de relance en energietransitiedossiers, ter beoordeling aan de Raad van State (zullen) worden voorgelegd. Het is noodzakelijk

* Cette prorogation résulte de l'article 84, § 1er, alinéa 1er, 3°, des lois 'sur le Conseil d'État', coordonnées le 12 janvier 1973, qui dispose que le délai de cinq jours ouvrables est prorogé à huit jours ouvrables dans le cas où l'avis est donné par l'assemblée générale en application de l'article 85.

**ADVIES NR. 71.663/AV
van 20 JUNI 2022**

Op 8 juni 2022 is de Raad van State, afdeling Wetgeving, door de minister van Binnenlandse Zaken, Institutionele Hervormingen en Democratische Vernieuwing verzocht binnen een termijn van vijf werkdagen verlengd tot acht werkdagen een advies te verstrekken over een voorontwerp van wet 'tot wijziging van artikel 69 van de wetten op de Raad van State, gecoördineerd op 12 januari 1973'.

Het voorontwerp is door de algemene vergadering onderzocht op 14 juni 2022. De Algemene vergadering was samengesteld uit Marnix VAN DAMME, kamervoorzitter, voorzitter, Pierre VANDERNOOT, Martine BAGUET en Wilfried VAN VAERENBERGH, kamervoorzitters, Jeroen VAN NIEUWENHOVE, Luc CAMBIER, Bernard BLERO, Wouter PAS, Koen MUYLLE, Patrick RONVAUX, Christine HOREVOETS en Inge VOS, staatsraden, en Gregory DELANNAY, hoofdgriffier.

De verslagen zijn uitgebracht door Xavier DELGRANGE en Brecht STEEN, eerste auditeurs-afdelingshoofd.

De overeenstemming tussen de Franse en de Nederlandse tekst van het advies is nagezien onder toezicht van Pierre VANDERNOOT.

Het advies, waarvan de tekst hierna volgt, is gegeven op 20 juni 2022.

*

Volgens artikel 84, § 1, eerste lid, 3°, van de wetten 'op de Raad van State', gecoördineerd op 12 januari 1973, moeten in de adviesaanvraag in het bijzonder de redenen worden opgegeven tot staving van het spoedeisende karakter ervan.

In het onderhavige geval wordt het verzoek om spoedbehandeling in de adviesaanvraag als volgt gemotiveerd:

"Er geldt dat middels het wetsontwerp wordt beoogd een substantiële uitbreiding van het personeelskader van de Raad van State te realiseren. Dit is absoluut en urgent noodzakelijk aangezien onder meer middels deze uitbreiding de doorlooptijd van procedures bij de afdeling Bestuursrechtspraak danig zal kunnen worden ingekort hetgeen de rechtszekerheid en de rechtsbescherming voor private partijen en overheden ten goede zal komen aangezien zij sneller over een definitieve uitspraak in een zaak zullen beschikken. Dit geldt des te meer aangezien een aantal urgente dossiers in het kader van het openbaar belang, zoals bv. dossiers in het kader van de relance en energietransitiedossiers, ter beoordeling aan de Raad van State (zullen) worden voorgelegd. Het is noodzakelijk dat dergelijke dossiers zo spoedig mogelijk kunnen

* Deze verlenging vloeit voort uit artikel 84, § 1, eerste lid, 3°, van de wetten op de Raad van State, gecoördineerd op 12 januari 1973, waarin wordt bepaald dat de termijn van vijf werkdagen verlengd wordt tot acht werkdagen in het geval waarin het advies gegeven wordt door de algemene vergadering met toepassing van artikel 85.

dat dergelijke dossiers zo spoedig mogelijk kunnen worden behandeld en tot een definitieve uitspraak leiden. Tot slot geldt dat de uitbreiding van het personeelskader enige tijd in beslag neemt (uitschrijven vacatures, examens, analyses, benoemingsbesluiten, etc.) waardoor dit proces zo snel mogelijk in gang moet kunnen worden gezet, waarbij het voorleggen van het wetsontwerp aan het parlement een noodzakelijke en zo spoedig mogelijk te verwezenlijken eerste stap is”.

Comme la demande d’avis est introduite sur la base de l’article 84, § 1er, alinéa 1er, 3°, des lois ‘sur le Conseil d’État’, coordonnées le 12 janvier 1973, la section de législation limite son examen au fondement juridique de l’avant-projet †, à la compétence de l’auteur de l’acte ainsi qu’à l’accomplissement des formalités préalables, conformément à l’article 84, § 3, des lois coordonnées précitées.

Sur ces trois points, l’avant-projet appelle les observations suivantes.

PORTÉE DE L’AVANT-PROJET

1. Dans le cadre d’une réforme de la section de législation et de la section du contentieux administratif du Conseil d’État, actuellement en préparation au sein du gouvernement, l’avant-projet de loi tend à modifier l’article 69 des lois coordonnées ‘sur le Conseil d’État’ (ci-après: “les lois coordonnées”) pour augmenter le cadre des conseillers d’État, des premiers auditeurs, auditeurs ou auditeurs adjoints et des greffiers.

Il insère également un alinéa 2 au sein de l’article 69 précité en manière telle que l’actuel alinéa unique de cette disposition en deviendrait l’alinéa 1er. Aux termes de cet alinéa 2, 1°, en projet, le nombre des quatorze présidents de chambre prévus par l’alinéa 1er, 1°, peut être augmenté d’une ou de deux unités, étant entendu que, dans ce cas, le nombre des conseillers d’État est diminué d’autant. Le 2° de cet alinéa 2 en projet comprend une disposition identique en ce qui concerne le nombre des quatorze premiers auditeurs chefs de section prévus par l’alinéa 1er, 2°, étant entendu que, dans ce cas, le nombre des premiers auditeurs, auditeurs ou auditeurs adjoints est diminué d’autant.

EXAMEN DE L’AVANT-PROJET

2. Selon l’exposé des motifs,

“[l]a réforme [envisagée] du Conseil d’État comprend deux composantes: une composante relative au fond concernant la réforme de la section de législation et de la section du contentieux administratif du Conseil d’État, et une composante relative à l’extension du cadre du personnel des deux sections du Conseil d’État”.

† S’agissant d’un avant-projet de loi, on entend par “fondement juridique” la conformité aux normes supérieures.

worden behandeld en tot een definitieve uitspraak leiden. Tot slot geldt dat de uitbreiding van het personeelskader enige tijd in beslag neemt (uitschrijven vacatures, examens, analyses, benoemingsbesluiten, etc.) waardoor dit proces zo snel mogelijk in gang moet kunnen worden gezet, waarbij het voorleggen van het wetsontwerp aan het parlement een noodzakelijke en zo spoedig mogelijk te verwezenlijken eerste stap is”.

Aangezien de adviesaanvraag ingediend is op basis van artikel 84, § 1, eerste lid, 3°, van de wetten ‘op de Raad van State’, gecoördineerd op 12 januari 1973, beperkt de afdeling Wetgeving overeenkomstig artikel 84, § 3, van de voornoemde gecoördineerde wetten haar onderzoek tot de rechtsgrond van het voorontwerp †, de bevoegdheid van de steller van de handeling en de te vervullen voorafgaande vormvereisten.

Wat die drie punten betreft, geeft het voorontwerp aanleiding tot de volgende opmerkingen.

STREKKING VAN HET VOORONTWERP

1. In het kader van een hervorming van de afdeling Wetgeving en van de afdeling Bestuursrechtspraak van de Raad van State die op dit ogenblik wordt voorbereid door de regering, strekt het voorontwerp ertoe artikel 69 van de gecoördineerde wetten ‘op de Raad van State’ (hierna: “de gecoördineerde wetten”) te wijzigen om het kader uit te breiden van staatsraden, eerste auditeurs, auditeurs of adjunct-auditeurs en griffiers.

Het voorontwerp voegt eveneens een tweede lid toe aan het vermelde artikel 69 waardoor het huidige enig lid van deze bepaling het eerste lid wordt. Luidens het ontworpen tweede lid, 1°, kan het aantal van veertien kamervoorzitters, bepaald in het eerste lid, 1°, verhoogd worden met een of twee eenheden; in dat geval wordt het aantal staatsraden met hetzelfde aantal verminderd. Het ontworpen tweede lid, 2°, bevat een identieke bepaling met betrekking tot het aantal van veertien eerste auditeur-afdelingshoofden waarin het eerste lid, 2°, voorziet; in dat geval wordt het aantal eerste auditeurs, auditeurs of adjunct-auditeurs met hetzelfde aantal verminderd.

ONDERZOEK VAN HET VOORONTWERP

2. De memorie van toelichting verduidelijkt dat

“[d]e [voorgenomen] hervorming van de Raad van State (...) twee luiken [behelst]: een inhoudelijk luik houdende de hervorming van de afdeling Wetgeving en de afdeling Bestuursrechtspraak van de Raad van State en een luik houdende de uitbreiding van het personeelskader van de beide afdelingen van de Raad van State”.

† Aangezien het gaat om een voorontwerp van wet, wordt onder “rechtsgrond” de overeenstemming met de hogere rechtsnormen verstaan.

Pour pouvoir réaliser ce deuxième volet, qui fait l'objet du présent avant-projet de loi, l'auteur de l'avant-projet doit tenir compte du fait que, outre l'article 69, d'autres dispositions des lois coordonnées règlent le cadre du personnel des deux sections. Ainsi, l'article 79 des lois coordonnées dispose que la section de législation est composée de douze membres du Conseil d'État et son article 81 que la section de législation est divisée en quatre chambres. Les autres conseillers d'État composent la section du contentieux administratif qui, en vertu de l'article 86, est en principe divisée en onze chambres.

Pour atteindre l'objectif poursuivi par l'avant-projet, l'auteur de ce dernier devra donc veiller à ce qu'outre la modification en projet de l'article 69 des lois coordonnées, les modifications requises soient également apportées à d'autres dispositions, telles que les articles 76, 79, 81 et 83.

Le greffier en chef,

Le président,

Gregory DELANNAY

Marnix VAN DAMME

Om dit tweede luik, waarop dit voorontwerp van wet trekking heeft, te kunnen realiseren, moet de steller van het voorontwerp er rekening mee houden dat, naast artikel 69, andere bepalingen van de gecoördineerde wetten het personeelskader van de beide afdelingen regelen. Zo bepaalt artikel 79 van de gecoördineerde wetten dat de afdeling Wetgeving is samengesteld uit twaalf leden van de Raad van State, en bepaalt artikel 81 ervan dat de afdeling Wetgeving is ingedeeld in vier kamers. De overige staatsraden vormen de afdeling Bestuursrechtspraak, die krachtens artikel 86 in beginsel is ingedeeld in elf kamers.

Om de met het voorontwerp vooropgestelde doelstelling te bereiken, dient de steller van het voorontwerp er dus voor te zorgen dat naast de ontworpen wijziging van artikel 69 van de gecoördineerde wetten, ook de vereiste wijzigingen worden aangebracht in andere bepalingen, zoals de artikelen 76, 79, 81 en 83.

De hoofdgriffier,

De voorzitter,

Gregory DELANNAY

Marnix VAN DAMME

PROJET DE LOI

PHILIPPE,

ROI DES BELGES,

À tous, présents et à venir,

SALUT.

Sur la proposition de la ministre de l'Intérieur,

NOUS AVONS ARRÊTÉ ET ARRÊTONS:

La ministre de l'Intérieur est chargée de présenter, en Notre nom, à la Chambre des représentants, le projet de loi dont la teneur suit:

Article 1er

La présente loi règle une matière visée à l'article 78 de la Constitution.

Art. 2

À l'article 69 des lois sur le Conseil d'État, coordonnées le 12 janvier 1973, remplacé par la loi du 4 août 1996 et modifié en dernier lieu par la loi du 15 septembre 2006, les modifications suivantes sont apportées:

a) au 1°, les nombres "quarante-quatre" et "vingt-huit" sont remplacés respectivement par "cinquante-huit" et "quarante-deux";

b) au 2°, le nombre "soixante-quatre" est remplacé par "nonante-six";

c) au 4°, le nombre "vingt-cinq" est remplacé par "trente-deux";

d) il est inséré un alinéa 2 rédigé comme suit:

"En fonction des nécessités du service:

1° le nombre des présidents de chambre peut être augmenté d'une ou deux unités. Dans ce cas, le nombre des conseillers d'État est diminué d'autant;

2° le nombre des premiers auditeurs chefs de section peut être augmenté d'une ou deux unités. Dans ce cas,

WETSONTWERP

FILIP,

KONING DER BELGEN,

Aan allen die nu zijn en hierna wezen zullen,

ONZE GROET.

Op de voordracht van de minister van Binnenlandse Zaken,

HEBBEN WIJ BESLOTEN EN BESLUITEN WIJ:

De minister van Binnenlandse Zaken is ermee belast in Onze Naam bij de Kamer van volksvertegenwoordigers het ontwerp van wet in te dienen waarvan de tekst hierna volgt:

Artikel 1

Deze wet regelt een aangelegenheid als bedoeld in artikel 78 van de Grondwet.

Art. 2

In artikel 69 van de wetten op de Raad van State, gecoördineerd op 12 januari 1973, vervangen bij de wet van 4 augustus 1996 en laatst gewijzigd bij de wet van 15 september 2006, worden de volgende wijzigingen aangebracht:

a) in 1° worden de woorden "vierenveertig" en "achtentwintig" respectievelijk vervangen door de woorden "achtenvijftig" en "tweeënveertig";

b) in 2° wordt het woord "vierenzestig" vervangen door het woord "zesennegentig";

c) in 4° wordt het woord "vijfentwintig" vervangen door het woord "tweeëndertig";

d) er wordt een lid toegevoegd, luidende:

"Afhankelijk van de dienstnoodwendigheden kan:

1° het aantal kamervoorzitters verhoogd worden met een of twee eenheden. In dat geval wordt het aantal staatsraden met hetzelfde aantal verminderd;

2° het aantal eerste auditeurs-afdelingshoofden verhoogd worden met een of twee eenheden. In dat geval

le nombre des premiers auditeurs, auditeurs ou auditeurs adjoints est diminué d'autant.”

Donné à Bruxelles, le 29 juin 2022

PHILIPPE

PAR LE ROI:

La ministre de l'Intérieur,

Annelies VERLINDEN

wordt het aantal eerste auditeurs, auditeurs of adjunct-auditeurs met hetzelfde aantal verminderd.”

Gegeven te Brussel, 29 juni 2022

FILIP

VAN KONINGSWEGE:

De minister van Binnenlandse Zaken,

Annelies VERLINDEN

Coordination des articles

LOIS SUR LE CONSEIL D'ÉTAT, COORDONNÉES LE 12 JANVIER 1973	
Texte de base	Texte adapté au projet de loi
TITRE VII. – De l'organisation du Conseil d'État	TITRE VII. – De l'organisation du Conseil d'État
CHAPITRE Ier. – Dispositions communes aux deux sections	CHAPITRE Ier. – Dispositions communes aux deux sections
Section 1ère. – Dispositions générales	Section 1ère. – Dispositions générales
<p>[Art. 69. Le Conseil d'État est composé :</p> <p style="padding-left: 40px;">[1°]¹ [(de)² [quarante-quatre]³ membres, étant un premier président, un président, [quatorze]⁴ présidents de chambre et [vingt-huit]⁵ conseillers d'État]⁶;</p> <p style="padding-left: 40px;">[2° de l'auditorat, comprenant un auditeur général, un auditeur général adjoint, quatorze premiers auditeurs chefs de section et soixante-quatre premiers auditeurs, auditeurs ou auditeurs adjoints;</p> <p style="padding-left: 40px;">3° du bureau de coordination, comprenant deux premiers référendaires chefs de section et deux premiers référendaires, référendaires ou référendaires adjoints;</p> <p style="padding-left: 40px;">4° du greffe, comprenant un greffier en chef et vingt-cinq greffiers, dont un greffier informaticien.]⁷]⁸</p>	<p>Art. 69. Le Conseil d'État est composé :</p> <p style="padding-left: 40px;">1° de cinquante-huit membres, étant un premier président, un président, quatorze présidents de chambre et quarante-deux conseillers d'État;</p> <p style="padding-left: 40px;">2° de l'auditorat, comprenant un auditeur général, un auditeur général adjoint, quatorze premiers auditeurs chefs de section et nonante-six premiers auditeurs, auditeurs ou auditeurs adjoints;</p> <p style="padding-left: 40px;">3° du bureau de coordination, comprenant deux premiers référendaires chefs de section et deux premiers référendaires, référendaires ou référendaires adjoints;</p> <p style="padding-left: 40px;">4° du greffe, comprenant un greffier en chef et trente-deux greffiers, dont un greffier informaticien.</p> <p>En fonction des nécessités du service :</p> <p style="padding-left: 40px;">1° le nombre des présidents de chambre peut être augmenté d'une ou deux unités. Dans ce cas, le nombre des conseillers d'État est diminué d'autant ;</p> <p style="padding-left: 40px;">2° le nombre des premiers auditeurs chefs de section peut être augmenté d'une ou deux unités. Dans ce cas, le nombre des premiers auditeurs, auditeurs ou auditeurs adjoints est diminué d'autant.</p>

¹Numérotation « 1° » insérée par L. 02/04/2003, art. 2, 1); vig. 24/05/2003.

²Erreur de rédaction corrigée. Le texte publié ne comporte pas le mot « de ».

³Nombre remplacé par L. 14/01/2003, art. 2; vig. 02/02/2003.

⁴Nombre remplacé par L. 15/09/2006, art. 25, 1°; vig. 01/12/2006.

⁵Nombre remplacé par L. 15/09/2006, art. 25, 1°; vig. 01/12/2006.

⁶Mots remplacés par L. 18/04/2000, art. 4, 1°; vig. 30/05/2000.

⁷Tirets devenant 2° à 4° remplacés par L. 02/04/2003, art. 2, 2); vig. 24/05/2003.

⁸Art. 69 remplacé par L. 04/08/1996, art. 22; vig. 01/10/1996.

Coördinatie van de artikelen

WETTEN OP DE RAAD VAN STATE, GECOÖRDINEERD OP 12 JANUARI 1973	
Basistekst	Tekst aangepast aan het wetsontwerp
TITEL VII. – Inrichting van de Raad van State	TITEL VII. – Inrichting van de Raad van State
HOOFDSTUK I. – Bepalingen gemeen aan de twee afdelingen	HOOFDSTUK I. – Bepalingen gemeen aan de twee afdelingen
AFDELING 1. – Algemene bepalingen	AFDELING 1. – Algemene bepalingen
<p>Art. 69. De Raad van State is samengesteld :</p> <p>[1°]¹ [uit [vierenveertig]² leden, zijnde een eerste voorzitter, een voorzitter, [veertien]³ kamervoorzitters en [achtentwintig]⁴ staatsraden;]⁵</p> <p>[2° uit het auditoraat, samengesteld uit een auditeur-generaal, een adjunct-auditeur-generaal, veertien eerste auditeurs-afdelingshoofden, en vierenzestig eerste auditeurs, auditeurs of adjunct-auditeurs;</p> <p>3° uit het coördinatiebureau, samengesteld uit twee eerste referendarissen-afdelingshoofden en twee eerste referendarissen, referendarissen of adjunctreferendarissen;</p> <p>4° uit de griffie, samengesteld uit een hoofdgriffier en vijfentwintig griffiers, van wie een griffierinformaticus.]⁶⁷</p>	<p>Art. 69. De Raad van State is samengesteld :</p> <p>1° uit achtenvijftig leden, zijnde een eerste voorzitter, een voorzitter, veertien kamervoorzitters en tweeënveertig staatsraden;</p> <p>2° uit het auditoraat, samengesteld uit een auditeur-generaal, een adjunct-auditeur-generaal, veertien eerste auditeurs-afdelingshoofden, en zesennegentig eerste auditeurs, auditeurs of adjunct-auditeurs;</p> <p>3° uit het coördinatiebureau, samengesteld uit twee eerste referendarissen-afdelingshoofden en twee eerste referendarissen, referendarissen of adjunctreferendarissen;</p> <p>4° uit de griffie, samengesteld uit een hoofdgriffier en tweeëndertig griffiers, van wie een griffierinformaticus.</p> <p>Afhankelijk van de dienstnoodwendigheden kan:</p> <p>1° het aantal kamervoorzitters verhoogd worden met een of twee eenheden. In dat geval wordt het aantal staatsraden met hetzelfde aantal verminderd;</p>

¹ Nummering aangebracht bij W. 02/04/2003, art. 2, 1°; iwt. 24/05/2003.

² Getal vervangen bij W. 14/01/2003, art. 2; iwt. 02/02/2003

³ Getal vervangen bij W. 15/09/2006, art. 25, 1°, iwt. 01/12/2006.

⁴ Getal vervangen bij W. 15/09/2006, art. 25, 1°, iwt. 01/12/2006.

⁵ Woorden vervangen bij W. 18/04/2000, art. 4, 1°; iwt. 30/05/2000.

⁶ Gedachtenstreepjes vervangen door punten 2° tot 4° bij W. 02/04/2003, art. 2, 2°; iwt. 24/05/2003.

⁷ Art. 69 vervangen bij W. 04/08/1996, art. 22; iwt. 01/10/1996.

	<p>2° het aantal eerste auditeur-afdelingshoofden verhoogd worden met een of twee eenheden. In dat geval wordt het aantal eerste auditeurs, auditeurs of adjunct-auditeurs met hetzelfde aantal verminderd.</p>
--	---